

Instruktion mm för läkemedelskommittéorganisationen

Ärendet

Inom FORUM för kunskap och gemensam utveckling skapas ett läkemedelscentrum, som formas av nuvarande läkemedelsenhet, LÄKSAK med kansli samt de fem läkemedelskommittéerna. I den fortsatta organisationsutvecklingen inom FORUM är avsikten att denna organisation ska integreras i ett centrum för vårdpraxis. Detta ärende berör endast mera formella delar kring uppdrag och instruktion för landstingets lagreglerade skyldighet att inrätta läkemedelskommittéer.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

- att* fastställa geografiska och övriga ansvarsområden för läkemedelskommittéerna enligt detta tjänsteutlåtande
- att* fastställa instruktion för LÄKSAK och de lokala läkemedelskommittéerna i enlighet med bilaga 1 och 2 till detta tjänsteutlåtande
- att* bemyndiga landstingsdirektören att utse ledamöter, ordförande och vice ordförande och sekreterare i LÄKSAK och i de lokala läkemedelskommittéerna

Bakgrund

Stockholms läns landsting (SLL) inrättade den 7 oktober 1997 (landstingsfullmäktige § 298) en central läkemedelskommitté (LÄKSAK) knuten till dåvarande Hälso- och sjukvårdsnämnden och fem lokala läkemedelskommittéer knutna till dåvarande lokala sjukvårdsstyrelser. Den 1 januari 2001 inrättades Läkemedelsenheten (LE) som ett kunskapscentrum under dåvarande HSN-staben med ansvar för dels medicinsk utveckling och förvaltning av farmakologiska besluts- och processtöd inom SLL, dels för LÄKSAKs kansli, dess administration samt för Läkemedelsepidemiologiskt centrum (LEpC).

Bilagor

1. Instruktion för den centrala läkemedelskommittén – LÄKSAK
2. Instruktion för lokala läkemedelskommittéer

2005-06-29

Förvaltningens synpunkter

Uppdraget för LÄKSAK och de lokala läkemedelskommittéerna föreslås vara väsentligen oförändrat men uppdaterat för att överensstämja med den fastställda läkemedelsstrategin och nyttillkomna policier. LÄKSAK fokuserar på centralt policy-, koordinerings- och rekommendationsarbete. Det är viktigt att stödja kunskapsutveckling och bedriva rekommendationsarbete inom av SLL prioriterade områden och verksamheter. De lokala kommittéerna inriktar sig på att genom lokala kollegiala nätverk och utbildningar stödja rationell förskrivning samt se till att program från Stockholms Medicinska Råd tillsammans med LÄKSAKs rekommendationer blir kända, använda och utformas enligt sjukvårdens behov. LÄKSAK är också remissorgan och bistår tillsammans med de lokala kommittéerna sjukvårdens ledningar med medicinska råd och information. Varje lokal kommitté skall stimulera till förgreningar av nuvarande nätverk så att de riktas mot närsjukvård och främjar integrering med den vård och omsorg, som kommuner erbjuder befolkningen. De lokala kommittéerna skall arbeta med stöd av LÄKSAK, dess experter, egna resurser och FORUMs organisation i övrigt.

De olika enheterna inom Läkemedelscentrum ansvarar för eller medverkar i flera av de projekt och aktiviteter som under de närmaste åren ska genomföras enligt den år 2003 fastställda läkemedelsstrategin. Detta inbegriper hållbarhetsfrågorna och den miljöstrategiskt genomtänkta läkemedelsanvändningen som bl a framgår av landstingets strategi och handlingsprogram för läkemedelsarbetet. LÄKSAK och de lokala läkemedelskommittéerna ska arbeta i nätverk och insatserna skall successivt göra att läkemedel integreras i vårdens rekommendationer och kvalitetsarbete. Detta förutsätter ett integrerat arbete med medicinska programarbetet och övriga enheter inom FORUM. Samverkan med vårdens linjeorganisation och dess läkemedelsgrupper och läkemedelsombud stödjer och underlättar en integrering av läkemedelskommittéernas arbete i vårdens kvalitetsutveckling. Regelbunden avstämning av verksamheten bör ske med beställare och producenter.

LÄKSAKs uppdrag är att bidra till rationell och kostnadseffektiv och därigenom också hållbar läkemedelsbehandling genom att tillse att evidensbaserad läkemedelsbehandling blir en integrerad del i patientens terapi samt

- vara landstingets centrala läkemedelskommitté som koordinerar och stödjer de lokala kommittéers nätverksarbete
- vara remissorgan i läkemedelsfrågor och ge medicinskt stöd till centrala organ inom SLL
- ansvara för producentobundna och evidensbaserade rekommendationer och riktlinjer kring läkemedel med hjälp av sina expertgrupper

2005-06-29

och tillse att dessa integreras i program från Stockholms Medicinska Råd

- väga in miljöeffekter och hållbarhetsaspekter av läkemedel i dessa riktlinjer
- informera, utbilda och driva policyarbete
- samverka med programområden inom Stockholms Medicinska Råd
- tillgodose förskrivares behov av beslutsstöd, kunskap och av ständigt lärande
- tillgodose allmänhetens krav på producentobunden information om läkemedels nytta och risker
- verka för kunskapsutveckling för av SLL prioriterade områden och verksamheter
- samverka med vårdens linjeorganisation
- stödja patientorganisationerna med expertkunskaper

Beträffande LÄKSAKs roll i övrigt hänvisas till bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande.

Ledamöterna i LÄKSAK föreslås utses av landstingsdirektören och skall representera en bred kunskap inom sakområdet och inom vårdverksamhet.

De lokala läkemedelskommittéerna skall representera förskrivare inom sitt område med representation av tunga förskrivarkategorier inklusive allmänmedicinsk kompetens. Även klinisk farmakolog, sjuksköterska och apotekare ska ingå. Antalet läkemedelskommittéer föreslås vara oförändrat fem och benämnas Nordöstra respektive Nordvästra Läkemedelskommittén, Norra Stockholms Läkemedelskommitté samt Södra och Sydvästra läkemedelskommittén med oförändrade geografiska områden enligt följande:

Nordöstra: Danderyd, Lidingö, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåkers kommuner

Nordvästra: Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Upplands Bro och Upplands Väsby kommuner

Norra Stockholm: Stockholms stad norr om Gamla Stan samt Ekerö kommun

Södra: Enskede-Årsta, Farsta, Maria-Gamla Stan, Katarina-Sofia, Skarpnäck och Vantör i Stockholms stad, Haninge, Nacka, Nynäshamn, Tyresö och Värmdö kommuner

Sydvästra: Huddinge, Botkyrka, Nykvarn, Salem och Södertälje kommuner samt Hägersten, Liljeholmen, Skärholmen och Älvsjö i Stockholms kommun.

2005-06-29

Ledamöterna av lokala läkemedelskommittéer föreslås också utses av landstingsdirektören med möjlighet för denne att delegera denna uppgift till chefen för FORUM.

Varje kommitté skall arbeta enligt nätverksprincipen, stödja vården samt underlätta att LÄKSAKs policys och rekommendationer samt läkemedelstjänster från Läkemedelscentrum inom FORUM förverkligas i vården. Samtidigt skall läkemedelskommittéerna ställa krav på att centrala riktlinjer är genomförbara och anpassade efter verksamhetens behov. Läkemedelskommittéerna och LÄKSAK skall utvecklas till att tillgodose en betydande del av sjukvårdens behov av fortbildning inom läkemedelsområdet. Avsikten är att i FORUMs fortsatta organisationsutveckling utifrån de positiva erfarenheterna av läkemedelskommittéarbetet sprida denna modell för nätverksarbete och successivt vidga uppgifterna så att de lokala läkemedelskommittéerna också bidrar i ett brett professionellt kvalitetsarbete och med tillämpning av evidensbaserad vård.

Beträffande de lokala läkemedelskommittéernas roll i övrigt hänvisas till bilaga 2 till detta tjänsteutlåtande.

Sören Olofsson

Lars-Bertil Arvidsson